

מדריך לעולה ותושב חוץ

הגדרות יבוא אישי	הזכאים לפטור
הטובין הכלולים בזכאות	נהלים ותנאים לקביעת הזכאות
פתיחת תיק זכאות במכס	תקופת הזכאות
הארכת תקופת הזכאות	זכויות בני זוג
מידע נוסף	

הגדרות יבוא אישי

להלן ההגדרות הרלוונטיות למדריך זה:

"זכאי לפטור"

אחד מסוגי הנכנסים המפורטים להלן בסעיף "הזכאים לפטור", שממלא אחר התנאים הדרושים.

"זכויות"

פטור מתשלום מסים, או תשלום מסים מופחתים - בעת שחרורם של טובין מיובאים מפקוח המכס או ברכישתם בישראל, כפי שנקבע ע"י רשות המסים בישראל.

"טובין"

חפצים אישיים, חפצי-בית, כלי עבודה, וכיו"ב.

"כניסה קובעת"

אותה כניסה, שעל-פיה נקבע מעמדו של הנכנס כזכאי, אלא אם כן צויין אחרת.

"מטען נלווה" מטען המיובא עם הנכנס בכניסתו הקובעת לישראל.

"משלוח"

מטען של חפצי-בית המגיע באייה או במטוס.

חפצי-בית הנשלחים בחבילת דואר, בתנאי שנשלחו לפני הכניסה הקובעת לישראל.

חפצי-בית המיובאים עם הזכאי, אך לא בכניסתו הקובעת.

(הזכאי רשאי לייבא בסה"כ עד 3 משלוחים).

"קטין"

קטין הוא מי שגילו, בעת כניסתו לישראל, פחות מ- 18 שנים.

"תקופת הזכאות"

משך הזמן שהזכאי יכול לממש בו את זכויותיו.

התקופה מחושבת החל מיום הכניסה הקובעת, כאמור לעיל.

הזכאים לפטור

1. עולה עפ"י חוק השבות

2. קטין חוזר - מי שקיבל תעודת קטין חוזר ממשד הקליטה.

3. אזרח עולה - מי שקיבל תעודת אזרח עולה ממשד הקליטה.

4. תושב קבע

הטובין הכלולים בזכאות

א. כללי

אישור הזכאות מאפשר לייבא/לרכוש מתוצרת הארץ בפטור מתשלום מסים טובין כגון: חפצים אישיים, חפצי-בית, כלי עבודה ניידים, מכשירים ומכונות לעסק, רכב מנועי (פטור חלקי).

הפטור מתשלום מסים יינתן רק אם ולאחר שהזכאי יוכיח קיומם של תנאים המפורטים לעיל בסעיף "נהלים ותנאים לקביעת הזכאות".

ב. חפצים אישיים

(1) הלבשה, הנעלה וצרכי טואלט אישיים - מהסוגים ובכמויות שנהוג להביאם כמטען-יד של נוסע.

(2) יינות ומשקאות, משקה חריף עד 1 ליטר ויין עד 2 ליטר - לכל נכנס מגיל 18.

(3) תמרוקים כוהליים, עד ¼ ליטר - לכל נכנס.

(4) טבק על כל צורתו במשקל שאינו עולה על 250 גרם (לעניין סיגריות - עד 200 סיגריות שהן פקט אחד).

(5) חפצים אחרים שלא פורטו לעיל, שהבאת אתך בכניסתך לשימושך העצמי או כמתנה לאדם אחר, שערכם

אינו עולה על \$200 (ארה"ב) - לכל נכנס מגיל שנתיים ומעלה.

במסגרת סכום זה ניתן להביא סוגי מזון, שמשקלם הכולל הוא עד 3 ק"ג, בתנאי שמשקלו של כל סוג מזון לא יעלה על 1

ק"ג. (בעניין פריטים, שייבואם אסור - ראה להלן בסעיף מידע נוסף פסקה ב).

הפטור הוא אישי לכל נכנס, ולכן אין לצרף זכויות של מספר נכנסים ולקבל פטור לגבי חפץ, שערכו מעל \$200 אם ערכו של חפץ מיובא עולה על \$200, לא ניתן לקבל פטור על \$200 ולשלם מסים על ההפרש, אלא הנכנס יחוייב בתשלום המסים על ערכו המלא של חפץ כאמור.

לתשומת לב:

- א) הפטור על חפצים אישיים כאמור, יינתן לך, רק אם החפצים יובאו עמך באותו כלי ההסעה.
- ב) אם ברשותך רק חפצים אישיים בכמויות/ערכים שפורטו לעיל, הנך רשאי לעבור **במסלול הירוק**.
- ג) אם ברשותך חפצים אישיים בכמות/ערך העולה על המפורט לעיל- עלייך לעבור במסלול האדום.

ג. חפצי-בית המיובאים מחו"ל -

חפצי-בית הם באופן כללי, טובין מהסוג המשמש כרגיל בדירת מגורים, **ואינם כוללים** ציוד להתקנת קבע, כגון: טובין לאינסטלציה, חומרים לבנייה, לריצוף או לכיסוי קירות (טפטים, אריחים, שיש, וכו').

לתשומת לב:

א) ניתן לייבא את חפצי-הבית הנ"ל - **בלא יותר משלושה משלוחים**.

ב) ניתן לייבא עד 2 טלוויזיות ו-2 מחשבים אישיים, לכל משפחה.

לגבי יתר מכשירי החשמל האלקטרוניקה וכן פריטי ריהוט עיקריים - ניתן לייבא פריט 1 מכל סוג.

ג) יש לוודא, שחפצי-הבית הנ"ל יגיעו בתוך תקופת הזכויות, שהיא שלוש שנים מיום השיבה לארץ.

ד) חפץ-ביתי מאלה שפורטו לעיל, שתבחר לייבאו עמך כמטען נלווה (כ-20 ק"ג), בעת כניסתך המהווה שיבה לישראל - לא יחוייב במסים ולא יישב כמשלוח האחד של החפצים, שלגביהם אתה זכאי לפטור. במקרה זה עלייך לעבור במסלול האדום, להצהיר על הטובין, ולקבל הנחיות נוספות.

ד. כלי עבודה מהסוג הנישא ביד

בתקופת הזכאות ניתן לייבא בפטור ממסים, כלי עבודה בתנאי:

1) שהכלים מיועדים לצרכיך המקצועיים, לפי קביעת פקיד המכס.

2) שהם מהסוג הנישא ביד (בהתאם להגדרתם בפרט 84.67 לתעריף המכס) לפי קביעת פקיד המכס.

3) שערכם הכולל, כפי שייקבע בנמל היבוא, אינו עולה על סכום השווה ל-\$1,650.

ה. מכשירים ומכונות לעסק -

מכונות, מכשירים וכלים המיועדים להקמת עסקו של עולה, והם מהסוג המשמש בתעשייה, מלאכה, חקלאות או מטרה

מאושרת אחרת - פטורים ממסים בכפוף לאישור המנהל*

מתן פטור זה כפוף לקיום התנאים הבאים:

1) ערך כל הציוד לא יעלה על \$ 36,000 פו"ב (FOB), כשבסכום זה כלולים כלי עבודה מיטלטלים שערכם אינו עולה על \$ 1,650 (ראה לעיל פסקה ה. - 'כלי עבודה הנישאים ביד').

2) הציוד ישמש במפעלו של הזכאי (בית מלאכה, משק, עסק), ויוחזק בשטח המפעל.

3) אם הזכאי אינו הבעלים היחיד של המפעל, אלא שותף או מחזיק במניות של המפעל, עליו להוכיח כי בידי השליטה

של 50% לפחות מן המפעל האמור וכי הוא עצמו עובד פעיל במפעל. במקרה זה רשאי הזכאי להשכיר למפעל את הטובין שיובאו ושחררו בזכויות פטור, ובלבד שעובדה זו תצוין במפורש בחוזה ההתקשרות בין הזכאי למפעל, וכן כי השותפות או החברה רשאית להשתמש בטובין כל עוד הזכאי הוא שותף או מחזיק במניות, וכל עוד הוא בעצמו עובד פעיל במפעל.

4) במקרה של פירוק השותפות במפעל, לפני תום התקופה של 5 שנים מיום שחרור הטובין, הם יישארו בבעלותו של הזכאי, ולא יועברו להחזקתו או לשימוש של אחר, אלא באישור מוקדם מרשות המסים בישראל, ולאחר תשלום המסים החלים.

כנגד הפטור (במידה ויאושר ע"י המנהל) תופקד ערבות בנקאית בגובה המיסים .

ו. יבוא חפצים בחבילות דואר

אם תגיע על שמך חבילת דואר המכילה חפצי-בית, תיחשב לך חבילה כאמור, כמשלוח האחד שלגביו אתה זכאי לפטור.

חבילת דואר המכילה רק פריטי הלבשה והנעלה, שנשלחה לישראל, לפני הכניסה - תהיה פטורה ממסים ולא תיחשב כמשלוח, אם הגיעה לישראל תוך 30 יום לפני הכניסה, ביום הכניסה (כמטען נלווה), או תוך 3 חודשים

ז.רכב מנועי

רכב מנועי כולל: אופנוע, מכונית נוסעים – רכב המיועד להסעת נוסעים מסוג M1 או M2, כמשמעותם בתקנה 271'א לתקנות התעבורה, אשר משקלו לא יעלה על 3,500 ק"ג.

לעניין רכב מנועי, האמור במדריך זה מתייחס לעולה, קטין חוזר, אזרח עולה ולתושב-קבע. לגבי תושב חוץ (במעמד א/2, א/3 ו-ב/1) - זכויותיו לרכב הן כזכויות של תייר (ראה מדריך-מכס לתייר).

מסים על רכב

עולה המייבא רכב לישראל על שמו או רוכש אותו בארץ ממחסן-רשוי של יבואני הרכב, פטור מתשלום מס-קניה, אך חייב

בתשלום מכס בשיעור 50% + מע"מ (75% מסים במרוכז), בתנאים הבאים:

1. הרכב הוא מתוצר ודגם, שאושרו ליבוא ע"י משרד התחבורה. (לבריורים - יש לפנות למח' התקינה במשרד

התחבורה). לקבלת אישור ליבוא הרכב הספציפי יש לפנות למשרד התחבורה באמצעות אתר האינטרנט – www.mot.gov.il

2. הרכב יובא לישראל לא יאוחר מתום 3 שנים מיום כניסתו של הזכאי לישראל.

3. העולה היה בעל רישיון נהיגה תקף מארץ המגורים האחרונה ערב כניסתו לישראל.

4. העולה הינו בעל רישיון נהיגה בר תוקף בישראל.

5. עולה רשאי לנהוג בשנה הראשונה בארץ עם הרשיון הזר שבבעלותו.

מיסוי ירוק

לעולה שירכוש/יבא רכב שמועד ייצורו החל מ-1.1.07 ואילך, יופחתו מסכום המס שנקבע לגבי הרכב סכומים בש"ח כמפורט בטבלה שלהלן בהתאם לדרגת זיהום האוויר של הרכב, כפי שנקבע ע"י משרד התחבורה: -

דרגת זיהום האוויר	ציון ירוק	סכום ההפחטה בש"ח
1	0-50	9,829
2	51-130	9,829
3	131-150	9,010
4	151-170	7,863
5	171-175	6,881
6	176-180	6,061
7	181-185	5,406
8	186-190	4,750
9	191-195	4,259
10	196-200	3,605
11	201-205	3,276
12	206-210	2,622
13	211-220	2,129
14	221-250	1,310
15	251-400	0

◀ זכויות בני זוג :

בני-זוג, אף אם שניהם זכאים, יוכלו לשחרר רכב אחד בלבד, בתשלום מסים מופחתים, ואין לאף אחד מלבדם הזכות לנהוג בו.

◀ העברת בעלות על רכב מעולה לאדם שאינו זכאי לפטור ממסים, לפני תום תקופת ההגבלה של 4 שנים, תתאפשר לאחר תשלום יתרת המסים החלים, וזאת רק לאחר שחלפה שנה מיום שחרור הרכב לראשונה מפיקוח המכס.

◀ אם ההעברה נעשית לעולה אחר, הזכאי לפטור ממסים על רכב, תירשם לעולה הרוכש את הרכב תקופת הגבלה של 4 שנים מיום ההעברה.

◀ עולה ששחרר אופנוע בזכויות, יכול לשחרר רכב בתשלום מסים מופחתים, אם מתקיימים כל התנאים הבאים:
(1) תקופת הזכאות טרם הסתיימה.
(2) העולה שילם את יתרת המסים בעבור האופנוע.
(3) חלפה שנה אחת לפחות מיום שהאופנוע שוחרר מפיקוח המכס.

נהלים ותנאים לקביעת הזכאות

כללי

הזכויות נקבעות על פי דיני יבוא אישי, לפי המעמד, הגיל והמצב המשפחתי של הנכנס ביום הכניסה הקובעת לישראל בפעם הראשונה, בהתאם לרשום במסמך הכניסה שבידיו, או במקרים אחרים בעת שינוי המעמד לעולה (כמו שינוי ממעמד תייר לעולה).
אישור הזכויות מותנה בקיום התנאים הבאים (לפי העניין):

- 1) יבוא על שם הזכאי - מסמכי יבוא הטובין לישראל יהיו על שם הזכאי.
- 2) הפקדת ערבויות - גובה-המכס רשאי להתנות שחרור חפצים בזכויות, בהפקדת ערבויות או מזומנים, להבטחת קיום תנאי הפטור.
- 3) שימוש עצמי - הטובין, שזכאי מייבא או רוכש בזכויותיו, יהיו לשימוש העצמי בישראל לתקופה של 6 שנים לפחות מיום שחרורם/רכישתם.
לגבי רכב - לתקופה של 4 שנים לשימוש עצמי בישראל.
אין להעביר את הטובין לשימושם של אחרים לפני תום התקופה, זמנית או דרך קבע, בתמורה או ללא תמורה.
אי-קיום תנאי זה מהווה הפרה של תנאי הפטור.
הוכחת שימוש עצמי בטובין ששוחררו בפטור ממסים, נדרשת גם אם שוחררו ללא ערבויות.
- 4) ניהול משק-בית - לצורך הוכחת תנאי זה, על הזכאי להציג חוזה רכישת/שכירת יחידת דיור, לתקופה של שנה לפחות.
- 5) כמות סבירה - ניתן לייבא עד 2 מקלטי טלוויזיה ו-2 מחשבים אישיים, לכל משפחה.
לגבי יתר מכשירי החשמל והאלקטרוניקה וכן פריטי ריהוט עיקריים - ניתן לייבא פריט אחד מכל סוג.
- 6) שחרור-טובין - שחרור-הטובין יבוצע ע"י הזכאי עצמו, או ע"י סוכן-מכס שקיבל ייפוי כח כדן מהזכאי.

פתיחת תיק זכאות במכס

ככלל: המידע לגבי כל העולים המגיעים לישראל מועבר למכס במסר אלקטרוני ממשד הקליטה, ותיק הזכאות במכס נפתח באופן אוטומטי. במקרים חריגים (תקלה/טעות) ניתן לפתוח תיק אצל פקיד המכס באופן ידני, לשם כך יש להציג את המסמכים הבאים:

1. תעודה מטעם משרד הקליטה.
2. דרכון זר הכולל אשרת עליה/דרכון ישראלי.
3. במידה והזכאי/ת נשוי/אה עליו/ה להמציא את דרכון בן/בת הזוג.
4. הוכחת דיור בארץ – חוזה שכירות או רכישה.

תקופת הזכאות

הטובין	המועד למימוש
חפצים אישיים (כמוגדר בסעיף 4/ב לעיל)	- ביום הכניסה הקובעת בלבד.
הלבשה והנעלה המיובאים בדואר	- ביום הכניסה, או 30 יום לפני, או עד 3 חודשים אחריה.
חפצי-בית, כלי עבודה, מכשירים ומכונות לעסק	- עד 3 שנים מתאריך קבלת המעמד.
רכב	- עד 3 שנים מתאריך קבלת המעמד.

הארכת תקופת הזכאות

רק במקרים הבאים תוארך תקופת הזכאות:

	המקרה	ההארכה
א.	העולה התייצב לשירות סדיר-חובה בצה"ל במהלך תקופת הזכאות	תקופת השירות (לא כולל שירות בקבע) אינה נספרת, ותקופת הזכאות שנתורה לפני הגיוס נמשכת לאחר השחרור.
ב.	עולה, שהחל תוך 18 חודש מכניסתו ללמוד כתלמיד מן המניין ב"מוסד להשכלה גבוהה", ותקופת לימודיו היתה רצופה ולא עלתה על 5 שנים (במקצועות רפואה ומשפטים תיתכן תקופת לימודים ארוכה יותר)	תקופת הזכאות תוארך בשנה מיום תום הלימודים. תקופה זו אינה מוקפאת ואינה נגררת, גם אם הסטודנט יוצא לחו"ל מייד לאחר לימודיו.
ג.	עולה ששהה מחוץ לישראל 6 חודשים רצופים במהלך תקופת זכאות.	תקופת הזכאות תוארך באמצעות שליחת טופס אינטרנטי. (לכניסה לטופס הארכת זכאות לעולה חדש מעל 6 חודשים לחץ כאן). אין צורך בהגעה או שליחת מסמכים לבית המכס

- ▶ בני-זוג רשאים לממש זכויות לגבי חפצי-בית עפ"י זכויותיו של אחד מבני-הזוג, בין אם שניהם באותו מעמד ובין אם הם במעמד שונה. בכל מקרה, לא יאושר הפטור לאחד מבני-הזוג ללא בדיקת דרכונו של בן-הזוג השני.
- ▶ זכאי שבן/בת זוגו שוהה בחו"ל בעת אישור המעמד במכס, יתבקש להמציא טופס מכס 142 (היתר לבן/בת זוג השוהה בארץ לממש את זכאות בני הזוג) שנחתם ע"י בן/בת הזוג בפני קונסול ישראל/נוטריון.
- ▶ לא יינתן פטור בשנית לגבי אותם טובין, ששוחררו בעבר בפטור ממסים בזכויות כלשהן ע"י הזכאי או בן-זוגו. אולם עולה, שבן-זוגו מימש פטור על טובין מאותו סוג (כאשר לא היה בן-זוגו) וחלפו שש שנים מהיום ששוחררו הטובין ע"י בן-הזוג, יהיה זכאי לפטור לגבי טובין כאמור.

מידע נוסף

א. פריטים, שייבואם אסור

- להלן דוגמאות לפריטים, שייבואם אסור לחלוטין:
- (1) סכין, למעט אולר ולמעט סכין שנועדה לשמש במקצוע, במלאכה, בעסק, לצורכי בית, או למטרה כשרה אחרת.
 - (2) משבש מד מהירות לייזר.
 - (3) כלי ירייה דמוי עט, או דמוי אקדח הזנקה, או המופעל בגז וכדומה.
 - (4) מכל גז מדמיע, שצורתו צורת כלי ירייה.
 - (5) משחקי מזל/הימור אסורים.
 - (6) חומרי נפץ וחומרים מתלקחים, יצורים חיים כגון נחשי צפע, וטובין מסוכנים דומים.
 - (7) טובין, שהם כלים מן הסוג המשמש להכנת סם מסוכן או לצריכתו.

ב. פריטים, שייבואם מותנה באישור הרשות המוסמכת

- ישנם פריטים רבים, שייבואם מותנה בעמידה בקריטריונים הנקבעים מעת לעת ע"י הרשויות המוסמכות. לדוגמא:
- גריל גז – מכון התקנים.
 - רחפן – משרד התקשורת + רשות התעופה האזרחית.
 - קורקינט ממונע - משרד התחבורה.
 - לעיתים יידרש גם אישור/רישיון יבוא פרטני.
- יש לבדוק לפני הייבוא עם הרשות המוסמכת הרלוונטית את הקריטריונים התקפים וכן את הצורך באישור/רישיון יבוא.

ג. קבלת מידע

- לקבלת מידע בישראל - ניתן לפנות למשרד מכס הקרוב לאזור המגורים.
- לפונים מחוץ לארץ - ניתן לפנות בכתב לבתי-המכס כמפורט בזה:
- פניות מארה"ב - לבית-המכס חיפה.
- פניות מארצות אירופה - לבית-המכס אשדוד.
- פניות מהארצות האחרות - לבית-המכס מרכז.
- פניות לגבי מטען נלווה (כגון מצלמות) - לבית-המכס נתב"ג, לוד.
- כמו-כן ניתן לפנות בדואר אלקטרוני לכתובת: yishi@customs.mof.gov.il

ד. רשימת משרדי המכס ומע"מ (שפועלות בהם יח' יבוא אישי)

העיר	כתובת המשרד	מס' טלפון, יבוא-אישי
אילת	בית-המכס ומע"מ, נמל אילת, ת"ד 131, 88101	08-6383834
אשדוד	בית-המכס, רח' הבנאים 2 (בנין הפורום), ת"ד 241, 77102	08-8510501
באר-שבע	משרד המכס ומע"מ, רח' שז"ר 31, 84212	08-6293348
חיפה	בית-המכס, שער הנמל 3, ת"ד 245, 31002	04-8354861
מרכז	בית-המכס מרכז, רח' ישראל גלילי 3א ת.ד. 4242 ראשל"צ 75142	03-9421666
ירושלים	בית-המכס ומע"מ, רח' כנפי נשרים 66, ת"ד 34014, 91340	02-6545607